

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ

ПРОФЕСОР, ДОКТОР НА ПСИХОЛОГИЧЕСКИТЕ НАУКИ ПЛАМЕН ПЕТРОВ КАЛЧЕВ

ИМЕЙЛ АДРЕС: pkalchev@phls.uni-sofia.bg

ПО ЖЕЛАНИЕ ТУК МОЖЕТЕ ДА ДОБАВИТЕ ORCID ID, RESEARCHER ID (WEB OF SCIENCE), SCOPUS AUTHOR IDENTIFIER, ЛИНКОВЕ КЪМ ПРОФИЛИТЕ В RESEARCHGATE, GOOGLE SCHOLAR, ETC.

НАУЧНА ОБЛАСТ И ИНТЕРЕСИ

Научна област: Детска и юношеска психология, диагностика на психичното развитие.
Интереси: Готовност за обучение в училище, вътрешна мотивация за учене, социално сравнение и самооценка, агресия и тормоз от връстниците, страхове и тревожност, субективно и психично благополучие, личностови разстройства, психопатна личност, коравосърдечност и неемоционалност, нарцисизъм, „всекидневен“ (субклиничен) садизъм.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Лекционни курсове в бакалавърска степен на обучение:

- ✓ Психология на развитието в детска и юношеска възраст. Част 1
- ✓ Психология на развитието в детска и юношеска възраст. Част 2
- ✓ Обща и възрастова психология
- ✓ Психология

Лекционни курсове в магистърска степен на обучение

- ✓ Психодиагностика на развитието в детска и юношеска възраст. Част 1.
- ✓ Психодиагностика на развитието в детска и юношеска възраст. Част 2.
- ✓ Агресия и тормоз от връстниците
- ✓ Тормоз и виктимизация от връстниците
- ✓ Мотивация за учене и учебни постижения

НАУЧНИ СТЕПЕНИ И АКАДЕМИЧНИ ПОЗИЦИИ

Доктор по психология, доктор на психологическите науки
Професор по педагогическа и възрастова психология (психология на развитието в детска и юношеска възраст)

ОБРАЗОВАНИЕ

бакалавър по психология, магистър по психология, доктор по психология

НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ

I. МОНОГРАФИИ

1. Колева, С., Калчев, П. (2021). Садистични наклонности в юношеска възраст. Част 2. Личностни детерминанти. С.: Изток-Запад.
2. Калчев, П., С. Колева (2020). Садистични наклонности в юношеска възраст. Част 1. Скали за оценка. С.: Изток-Запад.
3. Калчев, П. (2019). Оценка на психопатни черти в юношеска възраст. Част 3. Нарцисизъм. С.: Изток-Запад.
4. Калчев, П. (2018). Оценка на личностови разстройства. Кратка форма на въпросника на Ф. Кулидж. С.: Изток-Запад.
5. Калчев, П. (2017). Оценка на психопатни черти в юношеска възраст. Част 2. Коравосърдечност и неемоционалност. С.: Изток-Запад.

6. Калчев, П. (2016). Оценка на психопатни черти в юношеска възраст. Част 1. Юношески въпросник за психопатни черти. С.: Изток-Запад.
7. Калчев, П. (2014). Психично благополучие в юношеска възраст. С.: Изток-Запад.
8. Калчев, П. (2013). Тест за училищна готовност. С.: Изток-Запад.
9. Калчев, П. (2012). Многомерна скала за тревожност в юношеска възраст. С.: Изток-Запад.
10. Калчев, П. (2012). Скали за тревожност в детска и юношеска възраст. Част 5. Обсесии и компулсии. С.: Изток-Запад.
11. Калчев, П. (2012). Скала за агресия и виктимизация от връстниците. С.: Изток-Запад,
12. Калчев, П. (2011). Субективно благополучие и взаимоотношения с родителите и връстниците в юношеска възраст. С.: Изток-Запад.
13. Калчев, П. (2010). Скали за агресия в юношеска възраст. Част 2. Злопаметност и отмъстителност, поведение в проблемни социални ситуации, екстернализирани проблеми на развитието, емпатия, морална неангажираност. С.: Изток-Запад .
14. Калчев, П. (2009). Скали за агресия в юношеска възраст. Част 1. Многомерна скала за агресивност. С.: Изток-Запад.
15. Калчев, П. (2008). Индиректна скала за употреба на психоактивни вещества в юношеска възраст. С.: Изток-Запад.
16. Калчев, П. (2007). Скали за тревожност в детска и юношеска възраст. Част 3. Изпитна тревожност. Част 4. Страхове. С.: Изток-Запад.
17. Калчев, П. (2007). Скали за тревожност в детска и юношеска възраст. Част 2. Социална тревожност. С.: Изток-Запад.
18. Калчев, П. (2006). Скали за тревожност в детска и юношеска възраст. Част 1. Детска проявена тревожност. С.: Изток-Запад.
19. Калчев, П. (2005). Готовност за обучение в училище. Тест за оценка на когнитивни аспекти. С.: Парадигма.
20. Калчев, П. (2005). Тревожност в юношеска възраст. Конструирание и използване на многомерна скала за оценка. С.: Парадигма.
21. Калчев, П. (2003). Тормоз и виктимизация от връстниците. С.: Парадигма.

II. МЕТОДИЧЕСКИ ПОСОБИЯ

1. Калчев, П. (2015). Тормозът от връстниците в училище. Метод за оценка. С.: Изток-Запад.

III. СТУДИИ

1. Калчев, П., С. Колева (2019). Личностен въпросник за DSM-5: съкратена версия (PID-5-SF). Факторна структура, надеждност и валидност в българска юношеска извадка. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 109, 63-114.
2. Колева, С., П. Калчев (2019). Личностен въпросник за DSM-5: кратка форма (PID-5-BF). Факторна структура, надеждност и валидност в българска юношеска извадка. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 109, 115-151.
3. Калчев, П., С. Колева, Л. Андреева, К. Ханчева, В. Кръстева-Симеонова, С. Стайкова, А. Джонова (2018). Факторна структура на въпросник за проблемни личностни черти в детска възраст. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 108, 50–81.
4. Колева, С., П. Калчев (2018). Тъмната триада–кратка версия: нови данни за валидност и инвариантност на факторната структура по пол в юношеска възраст. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 108, 82–112.
5. Kalchev, P. (2016). Do worries cause compulsions: Structural model with mediator role of obsessions in adolescent non-clinical sample. In P. Kalchev (ed.), *Psychological problems of development*. St. Kliment Ohridski Press, 93-120.
6. Калчев, П. (2014). Въпросник за безпокойства на Щатския университет на Пенсилвания (PSWQ) – психометрични данни в българска юношеска извадка. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 104, 5–41.
7. Kalchev, P. & B. Petrova (2012). Actuación educativa ante la violencia escolar de Bulgaria. Editor/a: Peiró i Gregori, S. *Convivencia en educación: problemas y soluciones Perspectivas europea y latinoamericana*. Publicaciones de Universidad de Alicante: San Vicente del Raspeig, 137–154.
8. Калчев, П. (2011). Суицидна идеация в юношеска възраст: ефекти на взаимоотношенията с родителите, връстниците, самооценка, депресия и безнадеждност. *Годишник на СУ „Св. Климент Охридски“*, книга *Психология*, Том 102, 5–28.

9. Калчев, П. (2008). Тормозът от връстниците в училище. Част 1: Определение, форми на тормоз. *Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", книга Психология, Том 93*, 181-208.
10. Vocheva, L., P. Kalchev, H. Leiderman (2007). Bulgaria. In: J. Arnett [Ed.] *International Encyclopedia of Adolescence*. London: Routledge, 107-118.
11. Калчев П. (2007). Личностни стилове, виктимизация и агресия в юношеска възраст. *Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", книга Психология, Том 96*, 75-145.
12. Калчев, П. (2003). Тормозът от връстниците в училище. Част 2: Детето, което измъчва другите. *Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", книга Психология, Т. 94-95*, 51-76.
13. Калчев, П., И. Генова (2002). Психологически въпросник за индиректна оценка на употребата на психоактивни вещества. *Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", книга Психология, Том 91*, 93-120.
14. Калчев, П. (2003). Проблеми на автономията в училищна възраст. *Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", книга Психология, Том 89*, 81-114.

IV. СТАТИИ В НАУЧНИ СПИСАНИЯ И СБОРНИЦИ

1. Калчев, П., С. Колева (2019). Оценка на директни и индиректни форми на „всекидневен“ садизъм в юношеска възраст: три- или четирифакторен модел? *Психологични изследвания*, Том 22, Книжка 1, 185-204
2. Колева, С., Калчев, П. (2019). Личностни детерминанти на „всекидневния“ садизъм в юношеска възраст. *Психологични изследвания*, том 22, Книжка 1, 205-230.
3. Калчев, П. (2017) Въпросник за коравосърдечност и неемоционалност: има ли основания за преразглеждане на факторната структура? В кн. С. Джонев и др. (съст.), *Сборник научни доклади от Осми национален конгрес по психология*, София, 3–5 ноември 2017 г. С.: Процентски център ЛМ, 172–190.
4. Калчев П. (2017). Оценка на нарцистични черти в младежка възраст: дву- или тридименсионален модел? В кн. И. Зиновиева и др. (ред.), *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*. Сборник научни доклади от международна научна конференция 2–3 юни 2017 г. С.: Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 185–198.
5. Калчев, П. (2017). Психопатни черти и личностови разстройства в младежка възраст. В: кн. В. Матанова и П. Петкова (ред.), *Психодиагностика и психотерапия: актуални проблеми. Избрани трудове от Втория национален конгрес по клинична психология с международно участие*. София: Стено, 333-344.
6. Калчев, П., С. Колева (2017) Тъмната тетрада и екстернализирани проблеми на развитието в юношеска възраст. В кн. С. Джонев и др. (съст.), *Сборник научни доклади от Осми национален конгрес по психология*, София, 3–5 ноември 2017 г. С.: Процентски център ЛМ, 471–486.
7. Колева, С., П. Калчев (2017). Психопатни черти и садистични наклонности в юношеска възраст. В кн. И. Зиновиева и др. (ред.), *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология*. Сборник научни доклади от международна научна конференция 2–3 юни 2017 г. С.: Софийски университет „Св. Климент Охридски“, 174–184.
8. Колева, С., П. Калчев (2017). Оценка на психопатия в юношеска неклинична извадка – сравнителен анализ на данни от два самоописателни инструмента. В: кн. В. Матанова и П. Петкова (ред.), *Психодиагностика и психотерапия: актуални проблеми. Избрани трудове от Втория национален конгрес по клинична психология с международно участие*. София: Стено, 318-330.
9. Калчев П. (2012). Падуански въпросник за обесии и компулсии: „еволуция“ на инструмента и българска адаптация в юношеска неклинична извадка. В кн. В. Матанова (ред.), *Сборник по клинична и консултативна психология. Първи национален конгрес по клинична и консултативна психология, 29.06.-01.07.2012 г.*, С.: Стено, 32–40.
10. Калчев П. (2011). Българска адаптация на Ревизирияния въпросник за обесии и компулсии (OCI-R) в юношеска извадка. *VI-ти Национален конгрес по психология (ноември 2011 г.)*. *Сборник с доклади, Българско списание по психология, 3-4*, 189-197.
11. Rashkova, M., Kalchev, P., Emilova, R., Ribagin L., Doganova Tz., Stoeva I. (2010). Cortisol in saliva—a marker for increased anxiety in children. *Journal of IMAB, Issue: vol. 16, book 4*, 108-120.
12. Рашкова М., Тонева Н., Калчев, П., Емилов, Р., Робаги, Л., Търгов, С., Стоева, И. (2010). Кортизол в слюнката, маркер за ситуативна тревожност регистрирана с адаптирания у нас тест “State-Trait Anxiety Inventory” (STAI) на Спилбъргър. *Проблеми на деналната*

- медицина, 36, 2.
13. Калчев П. (2008). Оценка на социалната тревожност в юношеска възраст: сравнителен анализ на данните от две самоописателни скали. *V Национален конгрес на психолозите в България (октомври 2008 г.). Сборник с доклади, Българско списание по психология, 1-4.*
 14. Калчев П., Н. Дармонева (2008). Скринингова оценка на готовност за обучение и проблеми на развитието преди постъпване в училище – прогностична валидност в края на първи клас. *V Национален конгрес на психолозите в България (октомври 2008 г.), Сборник с доклади, Българско списание по психология, 1-4.*
 15. Калчев П. (2006). Тревожност и страхове в юношеска възраст: опит за емпирично разграничаване. *Българско списание по психология, 3, 29-61.*
 16. Калчев П., С. Джонев, Н. Николов, Е. Герганов, Б. Станчева (2006). Стандартни изисквания за описание и представяне на тестове. *Българско списание по психология, 2, 44-53.*
 17. Калчев П. (2005). Българска версия на въпросника на А. Бъс и М. Пери за оценка на агресията. *Психологични изследвания, кн. 2, 17-40.*
 18. Калчев П. (2005). Многомерна скала за тревожност в юношеска възраст. *III Национален конгрес на психолозите в България (октомври 2005 г.). Сборник с доклади.*
 19. Калчев, П. (2002). Агресия и тормоз от връстниците. *Педагогика, 1, 12-31.*
 20. Калчев П. (2001). Тормозът от връстниците в училище – форми на виктимизация. *Педагогика, 9, 32-58.*
 21. Калчев П. (2001). Тормозът от връстниците в училище - обща оценка на проблема. *Педагогика, 8, 5-28.*
 22. Калчев П. (2000). Многомерна скала за оценка на тревожността в юношеска възраст. *Българско списание по психология, 1/2, 22-56.*
 23. Калчев П. (2000). Българска версия на скалата на Олендик за оценка на страховете в детска възраст. *Педагогика, 2, 82-92.*
 24. Kalchev, P., J. Balev, J. F. Coolidge, F. (1997). The Coolidge Axis II Inventory (CATI): Evidences for psychometric and factorial validity for Bulgarian nonclinical sample. *Personality and Individual Differences, 22, 363-369.*
 25. Калчев, П. (1997). Кратка форма на въпросника на Coolidge за личностни разстройства. *Българско списание по психология, 2, 56-76.*
 26. Калчев П. (1997). Relationships with parents and peers and participation in out of school activities as factors for subjective well-being in early adolescence. In: *Interaction between school and culture environment for education of the pupils*, Sofia, UNESCO Program, Institute for Educational Research, Vol. III, 48-58.
 27. Калчев, П. (1996). Субективно благополучие и взаимоотношения с родителите и връстниците в преходната възраст. *Българско списание по психология, 3, 52-68.*
 28. Калчев, П., Ж. Темникова (1996). Свръхопека над детето и “проблемно” поведение. *Педагогика, 12, 46-55.*
 29. Калчев, П., Ст. Калчева, Ж. Бурушкина, П. Хорозова (1995). Българска адаптация на въпросника на Coolidge за личностни разстройства (САТИ) – надеждност на скалите. *Българско списание по психология, 4, 5-18.*
 30. Калчев, П., П. Хорозова, Ж. Бурушкина (1995). Въпросник за оценка на учебната тревожност, възприеманата компетентност в учебната дейност и благополучието във взаимоотношенията с връстниците. *Българско списание по психология, 1, 20-40.*
 31. Калчев, П. (1994). Самооценка и междуличностно сравнение в групата. *Българско списание по психология, 1, 3-15.*
 32. Калчев, П., Ст. Калчева, П. Хорозова, Ж. Бурушкина (1993). Възприемането на училището от учениците – метод за оценяване. *Училище, 10, 44-54.*
 33. Калчев, П. (1992). Възприеманото рангово място в групата и самооценката на личността. *Българско списание по психология, 1, 46-56.*
 34. Калчев, П. (1992). Ориентацията към самооценка в преходната възраст. *Отворено образование, 4, 60-65.*
 35. Калчев, П. (1991). Междуличностно сравнение и самооценка на способностите в обучението. *Педагогика, 6-7, 3-14.*
 36. Калчев, П. (1991). Методически проблеми при изследване на атрибутивните процеси. в кн.: *Психологически проблеми на развитието на личността*. С., НИОО, 17-32.
 37. Калчев П. (1991). Ценностите, възприеманият контрол за постигането им и времевата перспектива. В кн.: *За хуманно и демократично българско училище*, С.: НИОО, част 1, 122-127.

38. Калчев, П. (1991). Взаимоотношения с връстниците. В кн.: *Отражение на училищната среда в съзнанието на учениците*. С.: СУ "Св. Кл. Охридски", 68-83.
39. Калчев, П. (1990). Локализация на междуличностното сравнение след успех/неуспех. *Психология*, 6, 25-33.
40. Калчев, П. (1989). Субективната система за сравнение на резултатите и самооценката на личността. *Психология*, 5, 38-46.
41. Калчев П. (1989). Диагностика на познавателните интереси в I клас. В кн.: *Постижения и перспективи в научноизследователската работа на НИИО*. С.: НИИО, част. 1, 268-277.
42. Калчев, П. (1987). Изследване валидността на анкетните проучвания на познавателните интереси на средношколците. *Психология*, 5, 19-24.
43. Калчев П. (1987). Мотивы учения шестилетных и семилетных первоклассников. В кн.: *Психологические проблемы развития нравственных убеждений*. Л. А. Матвеева (отв. ред.). С. Петербург: ЛГПИ, 82-95.
44. Калчев, П. (1985). Някои параметри на развитие на вътрешните мотиви за учене в I клас. *Психология*, 6, 28-34.
45. Калчев, П. (1984). Предметна диференциация на познавателните интереси в I клас. *Психология*, 5, 305-312.

УЧАСТИЯ В
КОНФЕРЕНЦИИ

1	Секционен доклад	6-факторна юношеска скала за садизъм - инструмент за оценка на „всекидневни“ (субклинични) прояви	Национална научна конференция по детска неврология, психиатрия и психология на развитието с международно участие	02/09-03/09 2021
2	Секционен доклад	Dimensional Model to Personality Disorders (DSM-5) and Sadistic Tendencies in Adolescence	International Conference 15th Days of Applied Psychology „Psychological research and practice	27/09-28/09 2019
3	Постер	The role of personality traits as determinants of sadistic tendencies in adolescence	XVIII Congress of the European Society for Child and Adolescent Psychiatry	30/06-02/07 2019
4	Секционен доклад	Личностни детерминанти на „всекидневен“ садизъм в юношеска възраст	БАН, ИИНЧ, Научна конференция с международно участие „Психологията с лице към социалните проблеми“.	22/11-23/11 2018
5	Секционен доклад	Оценка на директни и индиректни форми на „всекидневен“ садизъм в юношеска възраст: три- или четири компонентен модел	БАН, ИИНЧ, Научна конференция с международно участие „Психологията с лице към социалните проблеми“	22/11-23/11 2018
6	Секционен доклад	Българска адаптация на въпросник за проблемни личностни черти в детска възраст (СРП) (1): факторна структура и надеждност	Национална научна конференция по детска неврология, психиатрия и психология на развитието с международно участие	11/10-12/10 2018
7	Секционен доклад	Българска адаптация на въпросник за проблемни личностни черти в детска възраст (СРП) (2): валидност и норми.	Национална научна конференция по детска неврология, психиатрия и психология на развитието с международно участие	11/10-12/10 2018
8	Секционен доклад	Кратка форма на въпросника на Ф. Кулидж за личностови разстройства	Национална научна конференция по детска неврология, психиатрия и психология на развитието с международно участие	11/10-12/10 2018
9	Секционен доклад	Въпросник за коравосърдечност	Осми национален конгрес по	03/11-05/11

	доклад	и неемоционалност: има ли основания за преразглеждане на факторната структура?	психология	2017
10	Секционен доклад	Тъмната тетрада и екстернализирани проблеми на развитието в юношеска възраст	Осми национален конгрес по психология	03/11-05/11 2017
11	Секционен доклад	Психопатни черти и агресия в юношеска възраст – структурен модел с медиаторна роля на морална неангажираност	Национална научна конференция по детска неврология, психиатрия и психология на развитието с международно участие	20/10-22/10 2016
12	Секционен доклад	Оценка на психопатия в юношеска неклинична извадка – сравнителен анализ на данни от два самоописателни инструмента	Втори национален конгрес по клинична психология с международно участие	06/10-09/10 2016
13	Секционен доклад	Психопатни черти и личностови разстройства в младежка възраст	Втори национален конгрес по клинична психология с международно участие	06/10-09/10 2016

УЧАСТИЯ В
ПРОЕКТИ

1	Личностен въпросник за DSM-5: кратка форма. Факторна структура, надеждност и валидност в българска юношеска извадка.	2019	2020
2	Апробация на въпросник за проблемни личностни черти в начална училищна възраст	2018	2018
3	Апробация на въпросник за оценка на проблемни личностни черти в детска възраст	2017	2017
4	Конструиране на български вариант на скала за коравосърдечност и неемоционалност	2014	2014
5	Конструиране на български вариант на скала за психично благополучие в юношеска възраст	2012	2012
6	Конструиране на български вариант на скала за морална неангажираност	2010	2010